

Název diplomové práce:

VÁCLAV MENTBERGER A VZNI MUZEA V KASEJOVICÍCH

Autorka diplomové práce: Marie Sekáčová

Oponentka diplomové práce: Mgr. Eva Mušková, Ph.D.

Již mnoho let je zvykem, že si studentky učitelství 1. stupně, které se rozhodnou zpracovávat svou diplomovou práci na katedře historie, vybírají témata představující didaktickou aplikaci regionálních dějin místa jejich rodiště či působiště. Tento trend jednak reflektuje aktuální potřeby výuky vlastivědy, ale zejména reaguje na fakt, že studentky učitelství 1. stupně logicky nezískaly během svého studia žádnou odbornou historickou průpravu, a dává jim možnost vyniknout tím, co zvládají většinou nejlépe, tj. jejich vlastními kreativními didaktickými nápady. Marie Sekáčová se v tomto duchu rozhodla jít proti proudu a „troufla si“ na klasickou historickou práci. Již tuto odvalu je nutno ohodnotit pozitivně. Oponent tedy může s napětím očekávat, nakolik se studentce podařilo ovládnout historické řemeslo. Již na začátku musím uznat, že Marie Sekáčová tento náročný úkol zvládla bravurně.

Hlavním cílem diplomové práce Marie Sekáčové bylo na základě pramenů a literatury vytvořit biografii laického historika a sběratele Václava Mentbergra (používám verzi preferovanou autorkou DP), jenž byl původním iniciátorem vzniku muzea v Kasejovicích a výrazně se zasloužil o mapování regionální historie Kasejovicka. Mentbergrův vztah k tomuto městečku na jižním Plzeňsku plně koresponduje s autorčíným přístupem, která svými slovy „*stejně jako on nedá na své rodné Kasejovice nikdy dopustit.*“ Autorčino subjektivní zaujetí pro toto téma však nijak nezatěžuje zpracování diplomové práce, naopak autorka dobře dokázala využít zevrubnou znalost místních reálií. Kladně hodnotím již samotný výběr tématu, jelikož osobnosti Václava Mentbergra nebyla doposud věnována žádná rozsáhlejší studie (s výjimkou práce Štěpánky Löfflemannové, která však nevyužila archivní prameny) a povědomí o něm pomalu upadá.

Marie Sekáčová se nespokojila pouze s dostupnou literaturou a materiály uloženými v depozitáři Muzea v Kasejovicích, ale dokázala velice zdařile využít také jednak prameny uložené v Archivu města Plzně (pozůstalost Václava Mentbergra), ve Stáním okresním

archivu Plzeň-jih se sídlem v Blovicích (AM Kasejovice), Státním okresním archivem v Příbrami (osobní fond Jindřicha Václava Bezděka), jednak kasejovické matriky, návštěvní knihy i kroniky kasejovické školy. Široké spektrum pramenné základny tedy dokazuje, že heuristiku diplomantka zvládla na jedničku. Ještě záslužnější však je její další počínání s prameny. Informace pouze pasivně nepřejímá, neopisuje, ale nad jejich obsahem bedlivě uvažuje, prameny analyzuje a zdařile se pokouší interpretovat. Jeden příklad za všechny: *„Domnívám se však, že uvedené datum úmrtí není správné, neboť na pomníku je vytesáno 15.12. 1969 (viz příloha č. 10) a totéž datum se zmiňuje v notářském protokolu o vypořádání pozůstalosti z 26. května 1970. Chyby se tedy dopustil podle všeho zhotovovatel parte, respektive sazeč.“* V souvislosti s tímto citátem si dovoluji upozornit také na diplomantčin humoristický nadhled a přehled v dostupnosti pramenů: *„Nemohu to však tvrdit s určitostí, neboť přístup k matrice, kde je zaznamenáno úmrtí pana Mentbergra, mají podle platných zákonů pouze přími příbuzní, a ti již bohužel zemřeli. Šanci definitivně vyřešit tento rozpor budeme mít tedy až v roce 2069...“* (s. 16-17).

Vedle klasických zdrojů pramenů autorka využila také metody orální historie a svědectvím pamětníků, dokonce i známé političky Milady Emmerové, obohatila profil zkoumané osobnosti. Úplně zbytečně však v úvodu shodila své metodické počínání: *„Tato svědectví však nemám nijak doložena.“*(s. 6). Audionahrávka přece není jediným způsobem, jak orální svědectví zaznamenat.

Předkládaná diplomová práce však není pouze biografií osobnosti regionálního amatérského historika. Zabývá se rovněž Muzeem v Kasejovicích, historií a vzhledem budovy synagogy, ve které je muzeum umístěno, znovuotevřením muzea v 90. letech 20. století a popisuje původní Mentbergrovy sbírky. V závěru je uveden pracovní list pro žáky 1. stupně ZŠ Kasejovice, ze kterého vyloženě dýchá, že jej autorka uvedla pouze proto, aby splnila jeden z bodů zadání práce, vyšší ambice jeho úroveň nenaplnuje. Práce je rozčleněna logicky a systematicky na dvě základní kapitoly – Václav Mentberger a Muzeum Kasejovice. V biografické části jsou vymezeny podkapitoly, které mnohem více než Mentbergerovu individualitu charakterizují dostupné prameny (válečné deníky, historická práce, korespondence...). Nejedná se sice o klasický postup, charakteristika pramenů by měla být uvedena v úvodu, a to také je, a dokonce velice kvalitně zpracovaná, ale na druhou stranu tento přístup kvalitu práce nijak výrazně nesnižuje. Výhrady bych však měla ke kapitole „Válečné deníky Václava Mentbergra“, ve které na základě dochovaných Mentbergrových deníků autorka líčí události 2. světové války. Aby tato analýza měla hlubší smysl, bylo by třeba Mentbergrovy záznamy komparovat s literaturou, případně jinými prameny, a zasadit je do hlubších souvislostí. To by však vydalo na samostatnou diplomovou práci.

Také na formálním vyvedení práce je zjevné, že diplomantka pracovala svědomitě a pilně a k vypracování své kvalifikační studie přistupovala zodpovědně. V poznámkovém aparátu je systematicky odkazováno na použité prameny i literaturu (citace podle ČČH), nedostatečné jsou však citace elektronických zdrojů. Stylisticky i jazykově dosahuje diplomová práce vysoké úrovně, drobné anomálie či překlipy se vyskytují zcela výjimečně. Větu *„Zdá se mi být poměrně pravděpodobné nabízí otázka, že Václav Mentberger si vedle deník i v těchto*

letech, ovšem z nějakého důvodu ztratil“ (s. 21) připisují řádění tiskařského šotka. (Nebo snad autorka ověřovala, jak poctivě oponent práci čte?)

V každém případě diplomantka prokázala, že je schopna napsat zdařilou historickou práci, ačkoliv historii nevystudovala, a dokonce svými dovednostmi předčila mnohé studenty historie. Diplomovou práci Marie Sekáčové doporučuji k obhajobě s hodnocením **výborně**.

V Plzni dne 20. května 2012

Mgr. Eva Mušková, Ph.D.